

VALTIONEUVOSTON PERIAATEPÄÄTÖS

Suomen **AFRIKKA- STRATEGIA**

**KOHTI VAHVEMPAA POLIITTISTA
JA TALOUDELLISTA KUMPPANUUTTA**

Ulkoministeriö

Suomen Afrikka-strategia

Strategia kattaa Suomen Afrikka-politiikan strategiset painopisteet. Sillä määritellään, mihin suuntaan Suomi haluaa suhteitaan Afrikan maihin, Afrikan unioniin (AU) ja alueellisiin järjestöihin lähivuosina kehittää.

Strategian tavoitteena on monipuolistaa ja syventää Suomen suhteita Afrikan maihin, AU:hun ja alueellisiin järjestöihin. Strategiassa painotetaan erityisesti molempia hyödyttävien poliittisten ja kaupallistaloudellisten suhteiden vahvistamisen tärkeyttä.

Suomi edistää strategian tavoitteita kahdenvälisen Afrikka-suhteidensa ohella osana EU:ta, pohjoismaisessa yhteistyössä, kansainvälisissä rahoituslaitoksissa ja YK:n ja muun monenvälisen yhteistyön puitteissa.

Valtioneuvoston julkaisuja 2021:19, Valtioneuvosto

ISBN PDF 978-952-383-951-9, ISBN painettu 978-952-383-935-9

ISSN PDF 2490-0966, ISSN painettu 2490-0613

© 2021 Ulkoministeriö

Helsinki 2021

Afrikka, ulkopolitiikka, taloussuhteet, vienti, turvallisuuspolitiikka, EU

Finlands Afrikastrategi

Detta dokument redogör för de strategiska prioriteringarna i Finlands Afrikapolitik. I dokumentet definieras i vilken riktning Finland vill utveckla sina relationer med länder i Afrika, Afrikanska unionen (AU) och regionala organisationer under de närmaste åren.

Strategins syfte är att fördjupa förbindelserna till länder i Afrika, AU och regionala organisationer och göra dem mer mångsidiga. I strategin prioriteras särskilt vikten av att stärka de politiska och ekonomiska förbindelserna på ett sätt som är till nytta för båda parter.

Finland främjar strategins syfte förutom i sina bilaterala Afrikaförbindelser också som en del av EU, i det nordiska samarbetet, internationella finansieringsinstitut och inom ramen för samarbetet i FN och annat multilateralt samarbete.

Statsrådets publikationer 2021:19, Statsrådet

ISBN PDF 978-952-383-951-9, ISBN tryckt 978-952-383-935-9

ISSN PDF 2490-0966, ISSN tryckt 2490-0613

Helsinki 2021 Finland

© 2021 Utrikesministeriet

Afrika, utrikespolitik, ekonomiska relationer, export, säkerhetspolitik, EU

Finland's Africa Strategy

The document covers the strategic priorities of Finland's Africa policy. It provides the direction for Finland to develop its relations with African countries, the African Union (AU) and regional organisations during the next few years.

The aim of the strategy is to diversify and deepen Finland's relations with African countries, the AU and regional organisations. The strategy emphasises the importance to strengthen mutually beneficial political and economic relations.

In addition to advancing the goals of the strategy bilaterally, Finland will advance them multilaterally in the EU, Nordic cooperation, international financial institutions, the UN and other multilateral cooperation.

Publications of the Finnish Government 2021:19, Finnish Government

ISBN PDF 978-952-383-951-9, ISBN printed 978-952-383-935-9

ISSN PDF 2490-0613, ISSN printed 2490-0966

© 2021 Ministry for Foreign Affairs

Helsinki 2021 Finland

Africa, foreign policy, economic relations, export, security policy, EU

Sisältö

Esipuhe.....	2
1. Johdanto	3
2. Poliittiset suhteet ja yhteistyö.....	5
3. Yhteistyö rauhan ja turvallisuuden edistämiseksi.....	7
4. Kauppa ja investoinnit sekä työpaikkoja luova vihreä talouskasvu.....	9
5. Euroopan unionin suhteet Afrikan maihin, Afrikan unioniin ja alueellisiin järjestöihin.....	12
6. Ihmisten ja yhteisöjen väliset suhteet	14
7. Tavoitteet, toimeenpano ja resurssit	16

Esipuhe: Afrikka-strategia katsoo yhteiseen tulevaisuuteen

Afrikan merkitys Euroopan lähinaapurina ja kumppanina on entistä tärkeämpi niin Euroopan Unionin kuin monen jäsenen ajattelussa. Suomessakin on hyvä käydä keskustelua ja ymmärtää Afrikan maiden läpikäymät muutokset, talouden kehittyminen ja kasvavan nuorison valtava potentiaali. Mielikuvat ovat usein todellisuudesta jäljessä ja kaipaavat päivittämistä. Tämä Afrikka-strategia on osa tuota päivitystä - se vahvistaa myös kuvaa Afrikan maiden moninaisuudesta ja Afrikan merkityksen kasvamisesta.

Tavoitteenasettelu on uudenlainen. Suomen Afrikka-strategia ei keskity kehitysyhteistyöhön, vaan Suomen ja Afrikan maiden poliittisten ja taloudellisten suhteiden kehittämiseen ja monipuolistamiseen. Strategia on valtioneuvoston strategia, mutta sen toimeenpanossa tarvitaan tiiviistä yhteistyötä kaikkien sidosryhmien kanssa.

Kansallinen Afrikka-strategiaprosessimme osoitti, että Suomessa on valtava kiinnostus laajentaa ja syventää suhteita Afrikan maihin ja afrikkalaisiin organisaatioihin. Ihmiskunnan kohtaamat isot yhteiset haasteet ilmastonmuutoksesta terveysturvallisuuteen ratkaistaan vain poliittista yhteistyötä tiivistämällä, talous- ja kauppasuhteita kehittämällä ja hyviä käytäntöjä jakamalla. Yhteistyössä tarvitaan kaikkia: valtionhallintoa, poliittisia päättäjiä, elinkeinoelämää, kansalaisyhteiskuntaa ja tiedeyhteisöä.

Strategia valmisteltiin ulkoministeriössä poliittisen valtiosihteerin johdolla tiiviissä yhteistyössä muiden ministeriöiden ja sidosryhmien kanssa. Haluan kiittää lämpimästi kaikkia niitä, jotka osallistuivat strategian laajaan kuulemisprosessiin.

Kiitos myös yhteistyötilaisuuksia järjestäneille tahoille. Prosessi tuotti valtavasti tietoa suomalaisten toimijoiden yhteistyöstä Afrikan maiden kanssa ja paljon hyviä ajatuksia ja ideoita, joiden osalta yhteistyö jatkuu.

Afrikka-suhteiden kehittämisessä olemme myös uudenlaisessa kilpailutilanteessa. Afrikka-yhteistyön tiivistäminen ei kiinnosta vain Suomea tai Euroopan Unionia. On vahvistettava niitä yhteistyöaloja, joissa meillä on erityistä annettavaa tai saatavaa. Korostamme vastavuoroista ja molempia hyödyttävää yhteistyötä. Myös suomalaistoimijat voivat hyötyä afrikkalaisesta osaamisesta, esimerkiksi tiede- ja tutkimusyhteistyössä ja terveysturvallisuudessa.

Meille on ollut tärkeää kuulla prosessin aikana myös afrikkalaisia sidosryhmiä. Hyviä ja hyödyllisiä keskusteluja on käyty muun muassa Suomen afrikkalaisdiasporan ja Afrikan suurlähetystöjen kanssa. Näitäkin keskusteluja on tarkoitus jatkaa tulevaisuudessa.

Tätä kirjoittaessa elämme keskellä maailmanlaajuista pandemiaa. Koronakriisi vaikuttaa rajusti myös monien Afrikan maiden talouksiin. Maailmantalouden elpymässä myös Afrikan maiden taloudet palaavat kasvu-uralle.

Bantukielessä on sana ”ubuntu”. Se tarkoittaa: minä olen, koska me olemme. Se käy myös lähtökohdaksi globaaleista kriiseistä selviämiseen.

Pekka Haavisto
Ulkoministeri

1. Johdanto

Suomen Afrikka-strategialla vahvistetaan poliittista ja taloudellista kumppanuutta Afrikan maiden ja afrikkalaisten toimijoiden kanssa.

Afrikka on muuttunut viime vuosina merkittävästi. Monen Afrikan maan talous on kasvanut, manner on yhdentynyt poliittisesti ja taloudellisesti, ja väestö kasvaa voimakkaasti. Samalla Afrikan strateginen, geopoliittinen ja kaupallistaloudellinen merkitys on voimistunut.

Kansainvälisten toimijoiden poliittinen ja taloudellinen läsnäolo Afrikan mantereella on lisääntynyt. Kilpailu vaikutusvallasta, luonnonvaroista ja kauppaan ja investointeihin vaikuttavien liikenne-, energia- ja digiyhteyksien hallinnasta Afrikassa on kiihtynyt. Kiina on tiivistänyt poliittisia ja kaupallisia suhteitaan Afrikan maiden kanssa. Venäjä pyrkii samaan omien resurssiensa puitteissa, ja keskittyy erityisesti sotilaalliseen yhteistyöhön. Persianlahden maat ja Turkki toimivat Afrikassa yhä aktiivisemmin. Myös Euroopan unioni (EU) ja monet sen jäsenmaista pyrkivät vahvistamaan poliittista ja taloudellista yhteistyötä Afrikan maiden kanssa. Yhdysvaltain vahva läsnäolo eri puolilla Afrikkaa tarjoaa yhteistyömahdollisuuksia EU:lle ja Suomelle.

Euroopalle ja Suomelle Afrikan maanosan merkitys naapurina on erityisen suuri. Sen kehitys ja turvallisuus vaikuttavat suoraan EU:hun ja sen jäsenmaihin. Afrikan 1,3 miljardista ihmisestä 70 % on alle 30-vuotiaita, ja nopean väestönkasvun myötä nuorten määrä kasvaa edelleen. Nuoret ovat Afrikan maiden kehityksen kannalta tärkeä voimavara. Sillä, miten

Afrikan maat kykenevät sopeutumaan ilmastonmuutokseen, säilyttämään luonnon monimuotoisuutta ja vastaamaan väestönkasvun haasteisiin muun muassa tarjoamalla nuorisolle koulutusta, työpaikkoja ja poliittisia vaikutusmahdollisuuksia, on vaikutusta paitsi Afrikan maanosan kehitykseen, myös Eurooppaan ja Suomeen. Yhteisten globaalien haasteiden ratkaisu ei onnistu ilman Afrikan maita, jotka muodostavat neljänneksen YK:n jäsenmaista. Viimeksi COVID-19-pandemia on osoittanut globaalin yhteistoiminnan välttämättömyyden.

Valtioneuvosto haluaa Afrikka-strategian avulla monipuolistaa ja syventää Suomen suhteita Afrikan maihin, Afrikan unioniin (AU) ja alueellisiin järjestöihin keskittyen erityisesti poliittisiin ja taloudellisiin suhteisiin. Lisäksi tavoitteena on kehittää edelleen Suomen Afrikka-politiikan kokonaisvaltaisuutta ja johdonmukaisuutta. Valtioneuvosto vahvistaa poliittista yhteydenpitoa Afrikan maihin ja järjestöihin sekä lisää diplomaattista ja kaupallista läsnäoloaan alueella. Suomen ja Afrikan maiden välinen kauppa kaksinkertaistetaan vuodesta 2020 vuoteen 2030 mennessä.

Suomen kansallisten intressien näkökulmasta on tärkeää, että Suomi edistää Afrikan myönteistä kehitystä ja rakentaa afrikkalaisten kumppaneidensa kanssa uutta molempia hyödyttävää poliittista ja taloudellista yhteistyötä. Vastaavasti Suomella on Afrikan maiden näkökulmasta osaamista, josta maat

voivat hyötyä kehittäessään yhteiskuntaansa ja monipuolistaessaan talouttaan.

Suomen ulkopoliitiikan yleiset periaatteet, tavoitteet ja arvopohja on määritelty valtioneuvoston ulko- ja turvallisuuspoliittisessa selonteossa, jossa ihmisoikeudet, oikeusvaltioperiaate, demokratia, rauha, vapaus, yhdenvertaisuus ja tasa-arvon edistäminen määritellään keskeiseksi arvopohjaksi kaikelle Suomen kansainväliselle toiminnalle.

Afriikka-strategia tarkentaa selonteon tavoitteita ja painopistealueita Afrikan osalta. Suomi edistää näitä tavoitteita kahdenvälisen Afriikka-suhteidensa ohella osana EU:ta, pohjoismaisessa yhteistyössä, kansainvälisissä rahoituslaitoksissa sekä YK:n ja muun monenvälisen yhteistyön puitteissa. Euroopan unioni on Suomen ulkosuhteiden tärkein viitekehys, vaikutuskanava ja turvallisuusyhteisö myös Afrikkaa koskevissa kysymyksissä. EU:n ohella myös Pohjoismaat samankaltaisine arvopohjineen ja yhteiskuntamalleineen ovat Suomelle tärkeä viiteryhmä.

Suomi ottaa huomioon ulko- ja turvallisuuspoliittisen selonteon mukaisesti kaikessa toiminnassaan globaalien kestävän kehityksen Agenda 2030:n, Pariisin ilmastopöytäkirjan sekä luonnon monimuotoisuutta koskevan yleissopimuksen (CBD), joihin myös suurin osa Afrikan maista on sitoutunut. Suomen ilmastopoliitiikan tavoitteena on edistää globaalisti siirtymää vähäpäästöisiin ja ilmastokestäviin yhteiskuntiin.

Suomi edistää Afriikka-politiikkaansa yhteisten intressien ja vastavuoroisuuden pohjalta. Suhteiden kehittämisen lähtökohdaksi on ymmärrys siitä, että Afriikka on poliittisesti, taloudellisesti ja kulttuurillisesti hyvin moninainen, 54 valtiosta koostuva maanosia. Afrikan maat johtavat omaa kehitystään ja turvallisuuttaan, ja vastaavat niistä, joten AU:n Agenda 2063 ”The Africa We Want”-julistukseen kirjatut tavoitteet ovat Suomen strategian lähtökohdaksi.

Suomen pitkäaikaiset suhteet erityisesti Saharan eteläpuolisen Afrikan maihin pohjautuvat tulokselliseen kehitysyhteis-

työhön. Tämä on luonut hyvän pohjan suhteiden monipuolistamiselle ja avaa ovia vahvempien poliittisten ja taloudellisten suhteiden kehittämiseksi. Suomen diplomaattiset ja kaupalliset suhteet Pohjois-Afrikan maihin ovat perinteisesti olleet vahvat, mutta niissäkin on potentiaalia enempään.

Kehitysyhteistyö säilyy Suomen ulkopoliitiikan yhtenä keskeisenä välineenä Afrikassa. Sen pää tavoitteena on Afrikan tukeminen kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttamisessa, erityisesti köyhyyden poistamisessa ja eriarvoisuuden vähentämisessä. Afriikka on jatkossakin Suomen kehitysyhteistyön maantieteellinen painopiste. Suomen kehityspoliitiikan yliaikautiset periaatteet ja niissä määritellyt painopisteet ohjaavat Suomen kehitysyhteistyötoimia myös Afrikassa. Suomi pyrkii myös lisäämään osallistumistaan kriisinhallintaan Afrikassa.

Suomen Afriikka-suhteiden syventäminen ja monipuolistaminen ei ole vain valtioneuvoston asia. Strategian toivotaan antavan herätteitä julkisten, yksityisten ja kansalaisyhteiskunnan toimijoiden Afriikka-yhteistyölle. Ajantasainen, monipuolinen ja realistinen kuva nykypäivän Afrikan maista ja yhteistyömahdollisuuksista on olennaista toimijoiden kiinnostuksen herättämisessä.

2. Poliittiset suhteet ja yhteistyö

Suomi vahvistaa poliittisia suhteita ja yhteistyötä Afrikan maiden ja alueellisten järjestöjen kanssa.

Monet Afrikan maat ovat aktiivisia kansainvälisiä ja alueellisia toimijoita. Niiden painoarvo kansainvälisessä yhteistyössä, muun muassa YK:ssa on kasvanut. Afrikan 54 valtion äänellä ja panoksella on merkitystä sääntöpohjaisen kansainvälisen järjestelmän kehittämisessä, kuten ihmisoikeuksien edistämiseksi ja rankaisemattomuuden vastaisessa työssä, sekä ratkaisujen löytämisessä yhteisiin globaaleihin haasteisiin.

Samalla kun Afrikan maiden poliittinen ja taloudellinen painoarvo on kasvanut, kiinnostus ja kilpailu kumppanuuksista niiden kanssa on kiihtynyt. EU ja moni sen jäsenmaa on alkanut vahvistaa ja monipuolistaa suhteitaan Afrikan maihin.

Vahvat ja luottamukselliset poliittiset suhteet ovat tarpeen, jotta Suomi voi edistää tavoitteitaan, löytää yhteistyökumppaneita ja ajaa yhteisiä intressejä. Hyviä poliittisia suhteita tarvitaan yhteistyön edistämiseen taloudessa, kaupassa ja kehitysyhteistyössä, ja ne ovat usein edellytys yhteistyölle paikallistason ja kansalaisyhteiskunnan kanssa. Toisaalta kehitysyhteistyösuhteet tarjoavat hyvän pohjan poliittisten ja taloudellisten suhteiden syventämiselle.

Suomen poliittisia ja taloudellisia suhteita lujittaa myös valtioneuvostoa laajempi suomalaisen yhteiskunnan yhteistyö Afrikan maiden kanssa. Esimerkiksi eduskunnan kansainväli-

nen toiminta ja yhteydenpito Afrikan maiden parlamentteihin täydentävät hallitusten välistä yhteistyötä sekä taloudellista yhteistyötä.

Tavoite 1: Suomi tiivistää suhteitaan Afrikan maihin, Afrikan unioniin ja alueellisiin järjestöihin

- Valtioneuvosto vahvistaa yhteydenpitoa Afrikan maiden ja alueellisten järjestöjen kanssa. Poliittisen ja virkamiestason vierailuja ja tapaamisia lisätään Suomen tavoitteiden edistämiseksi. Valtioneuvoston sisäistä tiedonkulkua ja yhteistä tavoitteenasettelua Afrikka-yhteistyöstä kehitetään.
- Suomi vahvistaa diplomaattista ja kaupallista läsnäoloaan Afrikassa poliittisten ja taloudellisten suhteiden lujittamiseksi.
- Suomi edistää Pohjoismaiden ja Afrikan maiden yhteistyötä. Suomi hyödyntää pohjoismaisen yhteistyön ja aloitteiden mahdollisuudet poliittisten ja kaupallistaloudellisten tavoitteidensa saavuttamiseksi niin maatasolla, EU:n puitteissa kuin globaalifoorumeilla.
- Suomi tukee Afrikan alueellista integraatiota kahdenvälisesti ja osana EU:ta.

Tavoite 2: Suomi tiivistää yhteistyötä alueellisissa ja globaaleissa kysymyksissä Afrikan maiden kanssa

- Suomi tukee Afrikan maiden tavoitetta vahvistaa niiden edustautumista YK:n turvallisuusneuvostossa.
- Suomi tiivistää näkemystenvaihtoa ja rakentaa yhteistyötä Afrikan maiden, AU:n ja alueellisten järjestöjen kanssa kahdenvälisesti, osana EU:ta sekä kansainvälisissä järjestöissä erityisesti seuraavien teemojen osalta:
 - Rauha ja turvallisuus, erityisesti rauhanvälitys ja YK-päätöslauselmat Naiset, rauha ja turvallisuus (1325) sekä Nuoret, rauha ja turvallisuus (2250).
 - Monenkeskinen sääntöpohjainen järjestelmä ja alueellinen integraatio.
 - Ilmastokestävä ja vähäpäästöinen kehitys ja kiertotalous sekä luonnonvarojen ja luonnon monimuotoisuuden kestävä hallinta, käyttö ja suojele. Ilmastoulkopolitiikassa edistetään Suomen aloitteesta perustettua valtiovarainministerien ilmastokoalitiota.
 - Ihmisoikeuksien, demokratian, oikeusvaltion, tasa-arvon ja naisten oikeuksien (mukaan lukien seksuaali- ja lisääntymisterveys ja oikeudet) toteutuminen maatasolla sekä alueellisella ja globaalilla tasolla.
 - Koulutus, osaaminen, tutkimus- ja innovaatioyhteistyö. Suomi osallistuu aktiivisesti yhteistyöhön globaalien oppimisen kriisin ratkaisemiseksi.
- Suomi rakentaa muuttoliikettä koskevaa vuoropuhelua ja yhteistyötä osana laajempaa poliittista dialogia erityisesti niiden Afrikan maiden kanssa, joista tullaan Suomeen. Suomen hallitus edistää laillisen muuttoliikkeen mahdollisuuksia: olennaista on pakolaisten uudelleensijoittamisen lisäksi tehdä erityisesti työhön ja opiskeluun perustuvista väylistä paremmin saavutettavia. Tämän rinnalla on varmistettava ilman laillista oikeutta maassa olevien toimiva ja oikeudenmukainen palauttaminen kotimaihinsa yleismaailmallisia ihmisoikeuksia kunnioittaen, sekä edistettävä palaajien uudelleenkotoutumista. Suomen kehitys yhteistyörahoitus ja kriisinhallinta-osallistuminen vaikuttavat pitkällä tähtäimellä pakotetun muuttoliikkeen perimmäisiin syihin. Suomi osallistuu ihmiskaupan ja salakuljetuksen vastaisiin toimiin.
- Suomi edistää viranomaisyhteistyötä Afrikan maiden hallintojen kehittämiseksi hyödyntäen EU:n rahoitus- ja yhteistyömahdollisuudet.

3. Yhteistyö rauhan ja turvallisuuden edistämiseksi

Suomi lisää rauhan ja turvallisuuden yhteistyötä Afrikan maiden, Afrikan unionin ja alueellisten järjestöjen kanssa ja vahvistaa toimillaan Afrikan maiden kykyä vastata turvallisuudestaan.

Afrikan rauhan ja turvallisuuden edistäminen on yksi AU:n Agenda 2063:n tärkeimmistä tavoitteista. On EU:n ja Suomen etu tukea tavoitteen toteutumista. Afrikan turvallisuushaasteet, kuten pitkittyneet konfliktit ja luonnonkatastrofit vaikuttavat kielteisesti Euroopan ja Suomen turvallisuuteen ja näkyvät muun muassa lisääntyneenä sääntelemättömänä ja ennakkoimattomana muuttoliikkeenä. Kansainvälisten terroristijärjestöjen toiminta ja levittäytyminen uusille alueille Afrikassa muodostavat uhan alueelliselle ja kansainväliselle turvallisuudelle ja vaikuttavat suoraan Suomeen. Osallistumalla Afrikan turvallisuuden tukemiseen Suomi parantaa myös omaa turvallisuuttaan. Turvallisuuden näkökulmasta keskeisiä alueita Afrikassa ovat erityisesti Afrikan sarvi, Sahel ja Libya. Huomiota tulee kiinnittää lisäksi alueisiin, joille epävakaus on leviämässä.

Suomi lähestyy rauhan ja turvallisuuden teemaa kokonaisvaltaisesti laajan turvallisuuden näkökulmasta. Turvallisuus voi olla kestävää vain, jos se perustuu ihmisoikeuksiin, demokratiaan, oikeusvaltioperiaatteeseen ja sukupuolten tasa-arvoon. Afrikan kasvavan nuorison tulevaisuudennäkyillä kuten

koulutus- ja työmahdollisuuksilla tai niiden puutteella on suora yhteys yhteiskuntien vakauteen. Köyhyyden ja eriarvoisuuden vähentämiseen keskittyvät toimet edistävät turvallisuutta. On tärkeä ottaa huomioon ilmastoon, ympäristöön ja luonnonvaroihin liittyvät kiistat konfliktien taustalla.

Suomi vaikuttaa rauhan ja turvallisuuden kysymysten ratkaisuun EU:ssa, YK:ssa ja AU:n piirissä. Suomi on tukenut Afrikan rauhaa ja turvallisuutta jo pitkään muun muassa kriisinhallintaosallistumisen ja –koulutuksen, turvallisuussektorin tukitoimien, asevalvontahankkeiden sekä rauhanvälityksen kautta. Tätä toimintaa jatketaan.

Tavoite: Suomi edistää konfliktien ennaltaehkäisyä ja ratkaisua tukemalla rauhanomaisten ja demokraattisten yhteiskuntien kehitystä ja kriisikestävyyden vahvistamista.

- Suomi vaikuttaa konfliktien perussyihin vahvistamalla tukea Afrikan maiden yhteiskuntien kriisisietokyvylle sovittamalla yhteen rauhanrakentamistoimia, humanitaarista apua, kriisinhallintaa ja kehitysyhteistyötä. Suomi edistää näiden kysymysten huomioimista ja toimien johdonmukaisuutta EU:ssa ja YK:ssa.
- Suomi edistää EU:n rauhaa ja turvallisuutta vahvistavan toiminnan kokonaisvaltaisuutta ja tehokkuutta. EU:n kyky ennakoida ja reagoida nopeasti uusiin kriiseihin ja epävakauteen on vahvistettava. Suomalle on tärkeää, että EU:n tuki sekä Afrikan sarven että Sahelin vakauttamiselle jatkuu. Samoin on tärkeää, että EU-AU-yhteistyötä ja vuoropuhelua kriisien ennaltaehkäisyssä ja ratkaisussa tiivistetään.
- Ulkoministeriön rauhanvälityskeskusta ja suomalaisia rauhanvälitysoasaamista hyödyntäen Suomi vahvistaa tukea Afrikan rauhanprosesseille erityisesti Suomen erityisosaamisaloilla, kuten osallistavat rauhanprosessit (naiset, nuoret), vesidiplomatia ja perinteisten ja uskonnollisten johtajien rooli.
- Suomi kehittää Afrikan kriisinhallinta- ja konfliktinestokykyä sekä kahdenvälisesti että EU:n, YK:n, AU:n ja muiden kumppanuuksien kautta. Suomi tukee Afrikan rauhanturvaoperaatioiden rahoituksen kestävyuden ja riittävyyden vahvistamista YK:ssa ja EU:n rauhanrahaston kautta, ja kannustaa Afrikan maita lisäämään omaa rahoitustaan AU:n rauhanrahastoon.

- Ulko- ja turvallisuuspoliittisen selonteon mukaisesti kriisinhallintaan osallistumista pyritään lisäämään erityisesti Afrikassa. Tällä hetkellä viidennes siviilikriisinhallinnan asiantuntijoista ja noin kymmenesosa Suomen kriisinhallintaoperaatioissa toimivista sotilaista toimii Afrikassa. Kriisinhallintaosallistumista vahvistetaan merkittävästi vastaamaan paremmin Afrikan merkitystä Suomen ja Euroopan turvallisuudessa. Yhteistyömahdollisuudet Pohjoismaiden ja muiden keskeisten kumppanimaiden kanssa hyödynnetään.
- Suomi jatkaa EU-, YK- ja AU-yhteistyön tukemista väkivaltaisen ekstremismin ja radikalisaation, terrorismin sekä ihmiskaupan ja naisiin kohdistuvan väkivallan ennalta ehkäisemiseksi ja torjumiseksi.
- Suomi pitää demokratia-, ihmisoikeus-, tasa-arvo- ja oikeusvaltiokysymyksiä vahvasti esillä dialogissa Afrikan maiden ja AU:n kanssa ja tukee Afrikan ihmisoikeuksia, demokratiaa, oikeusvaltiota ja hyvää hallintoa edistäviä toimijoita.
- Suomi tukee pien- ja muiden tavanomaisten aseiden leviämisen vastaista työtä Afrikassa.
- Suomi jatkaa yhteistyötä terveys-, ympäristö- ja vesiturvallisuuden sekä ruokaturvan ja maa- ja metsätalouden edistämiseksi Afrikassa kansallisesti sekä kansainvälisten järjestöjen ja aloitteiden kautta korostaen yhteisen terveyden (One Health) eli ihmisten, eläinten ja ympäristön terveyden yhdistävää ajattelua.

4. Kauppa ja investoinnit sekä työpaikkoja luova vihreä talouskasvu

Kestävän talouskasvun ja talouden rakennemuutoksen edistäminen sekä kaupan ja investointien lisääminen ovat Suomen ja Afrikan maiden edun mukaisia.

Afrikan manner on iso ja nopeasti kasvava markkina-alue. Markkina ei ole helppo, mutta se voi tarjota suuria mahdollisuuksia. COVID-19-pandemia on hidastanut mantereen positiivista talouskehitystä, ja pandemian vaikutuksista toipuminen vie aikaa. Pandemia ei kuitenkaan muuta isoa kuvaa: mahdollisuudet kaupallisten suhteiden lisäämiseksi Suomen ja monien Afrikan maiden välillä ovat suuret, ja suhteita voidaan tiivistää tavalla, joka hyödyttää sekä suomalaisia että afrikkalaisia toimijoita. Onnistunut pääsy uusille markkinoille hyödyttää suomalaisia yrityksiä ja sitä kautta suomalaisten hyvinvointia.

Suomalaiset yritykset voivat Afrikan markkinoille tullessaan tuoda korkealuokkaista ja kilpailukykyistä osaamista ja teknologiaa, jotka voivat edesauttaa ihmisarvoisten työpaikkojen luomista ja afrikkalaisten yritysten tuottavuuden kasvua. Suomalaisyrietykset voivat osaltaan myötävaikuttaa siihen, että Afrikan taloudet voivat siirtyä puhtaampiin ja kestävämpiin ratkaisuihin sekä vastata ilmastonmuutoksen ja luonnonkirjon vähenemisen tuomiin haasteisiin, joita ovat muun muassa puhtaan veden riittävyys, luonnonvarojen hallinnointi, ruokaturva ja kestävä metsätalous. Vastuullisesti toimivilla suoma-

laisyrityksillä on mahdollisuus näkyä Afrikassa myös yritys- ja yhteiskuntavastuun edelläkävijöinä.

Menestyksellinen suomalaisten ja afrikkalaisten toimijoiden yhteistyö, myös tutkimuksessa ja innovaatioissa, voi johtaa uusien teknologisten ratkaisujen syntymiseen. Tämän seurauksena sekä suomalaiset että afrikkalaiset yritykset voivat olla entistä kilpailukykyisempiä paitsi Afrikassa myös maailmanlaajuisesti. Yhteistyö digitalisaation edistämässä on yksi lupaava alue, samoin erilaiset kierto- ja biotalouteen, jätehuoltoon sekä uusiutuviin energiamuotoihin liittyvät ratkaisut.

EU panostaa Afrikka-politiikassaan vihreän ja digitaalisen siirtymän edistämiseen, ja ohjaa näille sektoreille runsaasti rahoitusta, mikä voi tarjota mahdollisuuksia suomalaistoimijoille. Keskeisenä keinona talouden rakennemuutoksen edistämässä ovat investoinnit kestäviin yhteyksiin liikenteessä, energiassa ja digitaloudessa. Uusiutuviin luonnonvaroihin liittyvät, ilmastonmuutoksen hillintää tukevat toimet, kuten metsitys, metsien kestävä hoito ja käyttö sekä aiheeseen liittyvät tietojärjestelmät, tarjoavat mahdollisuuksia Suomen kaltaiselle maalle.

Afrikan nuoret ovat keskeisessä asemassa maanosan kehityksessä. Ihmisarvoisten työpaikkojen luominen Afrikan nuorelle ja kasvavalle väestölle on yksi maanosan suurista haasteista. Oppimisen laatua ja kattavuutta parantavilla ratkaisuilla voi olla merkittävä vaikutus Afrikan maiden talouskasvuun, kilpailukykyyn ja nuorten ja naisten työllistymiseen. Oppiminen ja koulutus sisältävät paljon kaupallisia mahdollisuuksia suomalaisyrityksille. Myös luovat alat voivat tarjota uusia kaupallisia mahdollisuuksia. Suomen kehitysyhteistyön kautta edistetään naisten osallistumista taloudelliseen toimintaan.

Monenkeskinen sääntöpohjainen kauppajärjestelmä on sekä Suomen että Afrikan maiden etu. Yhteistyötä monenkeskisissä järjestöissä voidaan tiivistää. Afrikan maanosan laajuisen vapaakauppa-alueen (AfCFTA) odotetaan lisäävän merkittävästi kauppaa Afrikan maiden välillä ja vauhdittavan talousuudistuksia. Yhteismarkkinat sekä kaupan ja tuotannon lisääntyminen ja monipuolistuminen avaavat suomalaisyrityksille uusia mahdollisuuksia. Suomalaista osaamista voidaan hyödyntää AfCFTA:n toimeenpanossa, esimerkkinä digitaalisten ratkaisujen hyödyntäminen tavaroiden tullauksessa.

Tavoite 1: Suomen ja Afrikan maiden välinen kauppa kaksinkertaistetaan vuodesta 2020 vuoteen 2030, ja suomalaisyritysten investointeja Afrikkaan ja afrikkalaisyritysten investointeja Suomeen pyritään lisäämään tuntuvasti samalla ajanjaksolla

- Suomi kohdentaa valtiollisten viennintoimijoiden panokset entistä selkeämmin niihin maihin ja toimialoihin, joissa on suurin kaupallistaloudellinen potentiaali. Painopistemaat ja toimialat määritellään yhdessä elinkeinoelämän kanssa.
- Suomi asettaa painopistemaissa sijaitsevista edustustoissa kaupallisten suhteiden vahvistamisen yhdeksi prioriteetiksi, ja edustustot (ja Team Finland-tiimit) resursoidaan tämän mukaisesti.
- Suomi lisää ministerivetoisia ja muita korkean tason vierailuja Afrikkaan. Vienninedistäminen ja kauppal-

listaloudellisten suhteiden vahvistaminen otetaan entistä strategisemmaksi osaksi kaikkia Afrikkaan tehtäviä vierailuja ja niiden yhteydessä käytäviä poliittisia keskusteluja.

- Suomi parantaa julkisen ja yksityisen sektorin toimijoiden yhteistyötä ja vaikuttavuutta vienninedistämässä. Team Finland-verkosto asettaa tavoitteet ja mittarit vienninedistämistoiminnan vaikuttavuuden arvioimiseksi.
- Kehitetään suomalaisyrityksille tarjottavan yksityisen ja julkisen rahoituksen ja palvelujen kokonaisuutta siten, että ne vastaavat entistä paremmin Afrikan markkinoiden ja suomalaisten yritysten tarpeisiin. Etsitään keinoja edistää suomalaisten vaikuttavuusinvestointien ja kestävän rahoituksen hakeutumista Afrikkaan. Edistetään afrikkalaisyritysten investointeja Suomeen.
- Team Finland-verkosto luo mahdollisuuksia suomalaisen tarjoaman kokoamiseksi suuremmiksi kokonaisuuksiksi. Tavoitteena on rakentaa ekosysteemejä, joissa veturiyritykset edesauttavat pienten ja keskiuurten yritysten kansainvälistä kasvua. Yhtenä tavoitteena on luoda ekosysteemejä markkinoille jo sijoittuneiden potentiaalisten suomalaistoimijoiden ympärille yhteisesti määritellyillä painopistealoilla. Kannustetaan ja tuetaan eri toimijoita pitkäjänteiseen toimintaan.
- Hyödynnetään elinkeinoelämän ja korkeakoulujen verkostoja entistä paremmin vienninedistämässä, mukaan lukien kansainväliset kauppakamarit, joiden kanssa Suomella on yhteistyösuhteita.
- Tehostetaan viestintää Afrikan markkina- ja rahoitusmahdollisuuksista suomalaisille yrityksille.

Tavoite 2: Yhdistetään suomalainen osaaminen Afrikan maiden vihreän talouskasvun ja kestävän rakennemuutoksen edistämiseen, joka myös luo työpaikkoja

- Lisätään tiede- ja tutkimusyhteistyötä aloilla, jotka liittyvät vihreään rakennemuutokseen sekä ilmas-

tonmuutoksen ja luontokadon vaikutusmekanismeihin. Tavoitteena on, että yhteistyö johtaa kaupallisiin suhteisiin suomalaisten ja afrikkalaisten toimijoiden välillä.

- Lisätään viranomais- ja asiantuntijatasen vuorovaikutusta keskeisten Afrikan maiden ja järjestöjen kanssa niillä aloilla, joilla Suomella on tarjota Afrikan maita kiinnostavaa osaamista ja jotka ovat kiinnostavia suomalaisyritysten kannalta (Esimerkki: tekoälyn vaikutukset tulevaisuuden työhön). Hyödynnetään suomalaisten ja afrikkalaisten viranomaisten yhteistyössä entistä enemmän toimialakohtaisia yhteistyöpöytäkirjoja ja -sopimuksia, joissa huomioidaan myös yritysten rooli.
- Tiivistetään afrikkalaisten ja suomalaisten toimijoiden teknologia- ja innovaatioyhteistyötä. Suomen kahdenvälisen ja alueellisen sekä monenkeskisen kehitysyhteistyön, yksityisen sektorin rahoitusinstrumenttien (mukaan lukien Finnpartnership, Developing Markets Platform) ja muiden kehitysrahoituskanavien kokonaisuuksia vahvistetaan vastaamaan tulevaisuuden tarpeisiin. Hyödynnetään EU:n ja Suomen rahoittamien monenkeskisten toimijoiden innovaatio-ohjelmien kautta aukeavat yhteistyömahdollisuudet.
- Suomi lisää monipuolista yhteistyötä koulutusmahdollisuuksien parantamiseksi, erityisesti ammatillisen koulutuksen alalla. Näin mahdollistetaan nuorille tulevaisuuden työssä sekä työpaikkojen luomisessa tarvittavia tietoja ja taitoja. Tämä luo pohjaa myös kilpailukyville ja kestävästä kehityksestä edistävälle innovaatioille.
- Tavoitteena on, että Afrikkaan kohdistuvien sijoitusten osuus Finnfundin uusien rahoituspäätösten arvosta on vähintään 50 %. Hallitus turvaa Finnfundin toimintaedellytykset ja riittävän riskinottokyvyn.
- Suomen laina- ja sijoitusmuotoisessa kehitysyhteistyössä (kehityspoliittiset finanssisijoitukset) tavoitellaan sitä, että vuosina 2020–2023 myönnettävästä rahoituksesta vähintään 60 % kohdistuu Afrikkaan. Merkittävä osa tästä tukee vihreää siirtymää Afrikassa, sillä vähintään 75 % kaikista kehityspoliittisista finanssisijoituksista on määrää kohdistaa ilmatorahtorahoitukseen.

- Selvitetään keinoja, joilla voidaan edistää entistä paremmin suomalaisten yritysten osallistumista EU-rahoitteisiin ja kansainvälisten rahoituslaitosten ja järjestöjen rahoittamiin hankkeisiin.
- Suomi edistää toimenpiteitä, joilla parannetaan liiketoiminta- ja investointiedellytyksiä sekä yritystoiminnan vastuullisuutta Afrikan maissa. Vaikuttamiskanavat: kahdenväliset suhteet, monenkeskinen yhteistyö erityisesti kehityspankeissa, pohjoismainen yhteistyö sekä toiminta osana EU:ta. Yksi vaikuttamisen keino voi olla kehitysrahoituksen kohdentaminen tavalla, joka tukee liiketoimintaympäristön uudistuksia, esimerkkinä oikeusvaltion ja talouden läpinäkyvyyden vahvistaminen.
- Luovaa ja kulttuurialan osaamista hyödyntämällä tuetaan elinkeinorakenteen monipuolistamista ja uudenlaisten palvelurakenteiden syntymistä.
- Afrikalla on keskeinen rooli Suomen vuosien 2020–2023 Verotus ja kehitys-ohjelmassa. Suomi edistää Afrikan maiden pyrkimyksiä vahvistaa näiden talouksien kestävyttä tukemalla maiden verojärjestelmiä ja pääomapaon vastaisia toimenpiteitä sekä edistämällä maiden äänen kuulumista globaalin veropolitiikan neuvotteluissa. Lisäksi Suomi edistää Afrikassa kehitysyhteistyövaroin tuettavien yritysten verovastuullisuutta.

Tavoite 3: Suomi puolustaa monenkeskistä sääntöpohjaista kauppajärjestelmää ja tukee alueellista talousintegraatiota Afrikassa

- Suomen ja Afrikan maiden yhteistyötä kansainvälisissä järjestöissä tiivistetään.
- Suomi tukee Afrikan maanosan laajuisen vapaakauppa-alueen (AfCFTA) toimeenpanoa ja muita taloudellisen integraation mekanismeja, erityisesti sellaisilla osa-alueilla joihin Suomella on tarjota osaamista. AfCFTA:n toimeenpanoa ja alueellista integraatiota edistetään myös kehitysrahoituksella.

5. Euroopan unionin suhteet Afrikan maihin, Afrikan unioniin ja alueellisiin järjestöihin

Suomi osallistuu aktiivisesti EU:n Afrikka-politiikan muotoiluun sekä EU:n arvojen ja intressien edistämiseen Afrikassa.

EU on Afrikan suurin kauppaa- ja investointikumppani, siirto- ja rahalähetysten lähde, merkittävin kehityskumppani, sekä suurin Afrikan alueellisen integraation ja AU:n rauhan- ja turvaoperaatioiden rahoittaja. On tärkeää, että EU:n suuret panostukset johtaisivat vahvempaan poliittiseen kumppanuuteen. EU:n asemaa kuitenkin haastavat Afrikassa yhä kovemmin muiden kansainvälisten toimijoiden kasvanut aktiivisuus sekä poliittinen, taloudellinen ja ideologinen kilpailu.

Sekä EU että Afrikan maat hyötyisivät vastavuoroisemmasta ja tiiviimmästä poliittisesta ja taloudellisesta yhteistyöstä. Yhteistyöllä voidaan löytää ratkaisuja yhteisiin haasteisiin. EU:lle on tärkeää, että Afrikan maat kehittyvät taloudellisesti, ympäristöllisesti ja yhteiskunnallisesti kestävässä suuntaan. Sekä Afrikan maiden että Euroopan kannalta on olennaista, millaisen tulevaisuuden nuoret näkevät itsellään ja kotimailleen. Afrikan maanosan myönteinen kehitys parantaa Afrikan ja EU:n turvallisuutta ja lisää molempia hyödyttävää kaupankäynnin ja muun yhteistyön mahdollisuuksia. Euroopan ja Afrikan yhteyksien parantaminen investoimalla liikenne-

energia- ja digiverkkoihin on keskeistä. Se luo taloudellisia mahdollisuuksia sekä afrikkalaisille että eurooppalaisille.

Nykyisen aseman vahvistaminen edellyttää EU:lta strategisempää otetta ja parempaa toimintakykyä. EU:n jäsenmaiden ja instituutioiden on kyettävä saumattomampaan yhteistyöhön ja koordinaatioon. EU:n yhtenäisempi toiminta helpottaa poliittisen yhteistyön tiivistämistä ja yhteisten kantojen sopimista Afrikan maiden kanssa. Yhteisiin intresseihin perustuva poliittinen ja taloudellinen kumppanuus on tehokas tapa edistää EU:n arvoja ja tavoitteita.

Yhteisiä intressejä on Suomen näkökulmasta mukaan löydettävissä erityisesti rauhassa ja turvallisuudessa, taloudessa ja kaupassa, koulutuksessa ja ilmasto- ja ympäristöasioissa. EU:n tulee edistää läpileikkaavasti kaikessa toiminnassaan Agenda 2030:n mukaista yhteiskunnallisesti, taloudellisesti ja ympäristöllisesti kestävästä kehityksestä ja sukupuolten tasa-arvoa ja nostaa nuoret Afrikka-politiikan keskiöön.

Tavoite 1: Suomi edistää EU:n ja Afrikan maiden vastavuoroisia ja yhteisiin intresseihin perustuvia suhteita

- Suomi tukee osaltaan EU:n ja Afrikan maiden suhteiden ja konkreettisen yhteistyön tiivistämistä. Suomi on valmis tukemaan EU:n viestien välittämistä Afrikan maille ja edistämään EU:n ja Afrikan maiden näkemystenvaihtoa.
- Suomi tukee tuntuvia EU:n investointeja Afrikan talouksien vihreään siirtymään, digitalisaatioon, ihmisarvoisia työpaikkoja luovaan kestäväan kehitykseen ja kestäviin yhteyksiin. Suomi osallistuu tähän yhteistyöhön ja hyödyntää EU-tason toimien luomat mahdollisuudet Suomen ja Afrikan maiden välisen kaupan vahvistamiselle.
- Suomi edistää EU:n ja AU:n monenvälisen yhteistyön vahvistamista. Suomi pitää tärkeänä, että EU tukee AU:n aseman vahvistamista ja Afrikan integraatiota.
- Suomi osallistuu EU:n ilmastodiplomatiaan ja pitää tärkeänä ilmastomuutokseen ja luontokatoon liittyvien tavoitteiden edistämistä EU:n poliittisissa keskusteluissa Afrikan maiden kanssa.
- Suomi vaikuttaa siihen, että EU:n kehitysyhteistyön suunnittelussa ja toimeenpanossa parannetaan avun tuloksellisuutta ja painotetaan paikallista omistajuutta.
- Suomi tukee EU:n ja AU:n pyrkimystä vahvistaa nuorison roolia kumppanuudessa, korostaa nuorten ja kansalaisyhteiskunnan kuulemisen tärkeyttä ja kannustaa suomalaisia nuoria osallistumaan yhteistyöhön. Tuemme komission aloitetta lisätä EU-tason panostuksia koulutukseen.
- Suomi katsoo, että EU:n on tärkeää vahvistaa muuttoliikettä koskevaa vuoropuhelua ja yhteistyötä AU:n ja Afrikan maiden kanssa osana EU:n ja Afrikan maiden laajempia suhteita ja kumppanuuksia. EU:n tukea ja toimia hyödynnetään sääntelemättömän ja ennakoimattoman muuttoliikkeen vähentämiseksi ja sen taustalla oleviin syihin vaikuttamiseksi ennaltaehkäisevästi. Lisäksi EU:n on kehitettävä mahdollisuuksia lailliseen maahanmuuttoon ja tuettava Afrikan sisäistä liikkuvuutta.

Tavoite 2: Suomi tukee omalla toiminnallaan EU:n roolin ja yhtenäisyyden vahvistumista Afrikassa

- Suomi osallistuu aktiivisesti EU-koordinaatioon, yhteiseen Team Europe -toimintaan ja EU:n strategiseen viestintään ja sen kehittämiseen Afrikassa.
- Suomen näkemyksen mukaan EU:n on edistettävä entistä vahvemmin eurooppalaisen osaamisen ja kilpailukyvyn turvaamista Afrikan markkinoilla erityisesti EU:lle strategisesti tärkeillä sektoreilla.

Tavoite 3: Suomi edistää suomalaistoimijoiden osallistumista EU–AU-kumppanuuden toimeenpanoon

- Edistetään suomalaisen osaamisen (valtionlaitokset, yritykset, tieteen-, tutkimuksen- ja koulutuksen toimijat, kulttuurialan toimijat, kansalaisyhteiskunta) hyödyntämistä EU:n Afrikka-kumppanuuden toimeenpanossa. Hyödynnetään myös yhteistyön mahdollisuudet muiden EU-maiden kanssa. Selvitetään EU:n rahoituksen mahdollisuudet suomalaistoimijoille ja tuetaan suomalaistahojen hakeutumista toimeenpanoon.
- Ulkoministeriö yhdessä muun valtionhallinnon kanssa tukee järjestelmällisemmin suomalaisten rekrytoitumista Suomen intressien kannalta keskeisiin EU:n ulkosuhdehallinnon ja komission Afrikka-tehtäviin.

6. Ihmisten ja yhteisöjen väliset suhteet

AU:n Agenda 2063 korostaa ihmisten merkitystä maanosan tulevaisuudelle. Investointeja erityisesti nuoriin ja naisiin sekä ihmisten keskinäiseen vuorovaikutukseen on painotettu myös EU-Afriikka-kumppanuudessa. Ihmisten ja yhteisöjen yhteydet ja parempi kulttuurinen ymmärrys ovat myös perusta vahvemmille poliittisille ja taloudellisille suhteille.

Suomalaisen yhteiskunnan suhteet Afrikkaan ovat pitkät ja ulottuvat eri puolille maanosaa. Suhteet painottuvat erityisesti Saharan eteläpuolisessa Afrikassa kehitysyhteistyöhön. Yhteistyötä tehdään myös muun muassa kaupan alalla sekä koulutus- ja tutkimuslaitosten välillä. Näiden suhteiden monipuolistaminen ja laajentaminen edelleen on tärkeää. Tähän tarvitaan koulutus- ja tutkimuslaitoksissa, yksityissektorilla, kulttuurialalla, mediassa, järjestöissä ja muualla yhteiskunnassa toimivien ihmisten kiinnostusta ja osaamista sekä tietoa molempia hyödyttävän yhteistyön mahdollisuuksista. On tärkeää edistää suomalaistoimijoiden keskinäistä yhteistyötä ja verkostoitumista.

Suomen kasvava afrikkalaisdiaspora ja diasporajärjestöt ovat voimavara Suomen ja Afrikan maiden välisten suhteiden kehittämiseksi, kehitysyhteistyössä ja kauppa- ja talousyhteistyössä. Suomi on sitoutunut edistämään kulttuurillista ja kielellistä moninaisuutta ja näkee kulttuurin ja taiteen tärkeinä keinoina vahvistaa yhteiskuntien koheesiota.

Vahvempien suhteiden kehittämisessä keskeistä on yhteyksien lisääminen afrikkalaisten ja suomalaisten nuorten välillä.

Digitalisaatio voi tarjota tähän uusia keinoja. Myös nuorten yhteiskunnallista osallistumista on tärkeää tukea.

Tavoite: Suomi edistää suhteita yhteiskunnan eri tasoilla

- Suomi jatkaa tukeaan kansalaisjärjestöille ja kannustaa kehittämään kansalaisyhteiskuntia.
- Käydään säännöllistä vuoropuhelua eri sektoreiden Afrikka-toimijoiden ja afrikkalaisen diasporan kanssa. Kannustetaan toimijoita lisäämään keskinäistä yhteistyötä.
- Korkeakouluja, tutkimusorganisaatioita ja ajatushautomoita kannustetaan kehittämään molempia hyödyttäviä kumppanuuksia Afrikan vastinparien kanssa ja edistämään vaihto-opiskelua ja tutkijavaihtoa Suomen ja Afrikan maiden välillä myös EU-rahoitusmahdollisuuksien kautta. Viestintää liikkuvuuden väylistä on lisättävä. Hyödynnetään Pohjoismaista Afrikka-instituuttia ja suomalaisten korkeakoulujen verkostoja tutkijayhteistyön kehittämisessä.
- Kannustetaan kulttuurialan ja luovien alojen toimijoita kehittämään kumppanuuksia.
- Tutkitaan mahdollisuuksia osallistua EU-yhteistyöhön laillisen maahanmuuton väylien kehittämiseksi. Eriytisesti kiertomuuton mahdollisuuksia pyritään hyödyntämään kestäväen talouskasvun tukemiseksi.

- Suomi kannustaa yhteyksien kehittämiseen Suomen ja Afrikan maiden nuorten välillä, esimerkiksi tuemalla start up- ja innovaatiotoimintaa.
- Suomen koulutussektorin kehitysyhteistyö Afrikan maiden kanssa jatkuu ja vahvistuu. Tuesta pääosa kohdentuu opetussektorin kokonaisvaltaiseen kehittämiseen perusasteella ja toisella asteella, mukaan lukien ammatillinen koulutus. Lisäksi tuetaan korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten kapasiteettia osaamisen, innovaatioiden ja kestäväen kehityksen edistämiseksi. Yhteistyössä hyödynnetään Suomen osaamista laadukkaan koulutuksen kehittämisessä, mukaan lukien opettajankoulutus.
- Viestintää Afrikasta kehitetään kokonaisvaltaisemman ja laajemman Afrikka-kuvan välittämiseksi eri kanavia hyödyntäen (mukaan lukien sosiaalinen media). Viestintää kohdennetaan myös nuorille. Afrikan tutkimusta ja tietoutta Afrikan mantereen tilanteesta edistetään sekä yleisesti yhteiskunnassa että eri kohderyhmille (muun muassa media, opettajat).

7. Tavoitteet, toimeenpano ja resurssit

- Strategian toimeenpanoa ja tavoitteiden toteutumista tarkastellaan säännöllisesti ja sen toimeenpanoon varataan riittävät resurssit koko valtionhallinnon tasolla.
 - Valtioneuvosto asettaa ministeriöiden välisen ohjausryhmän seuraamaan strategian toimeenpanoa, vastaamaan ministeriöiden välisestä koordinaatiosta ja edistämään tiedonjakoa ja yhteisten tavoitteiden asettamista.
 - Strategian kokonaistavoitteiden pohjalta kukin ministeriö laatii hallintoalakohtaisen toimintasuunnitelman strategian yksityiskohtaisemmaksi toimeenpanemiseksi budjetti- ja resurssikysymykset huomioiden. Ohjausryhmä saa toimintasuunnitelmat tiedoksi.
- Valtioneuvosto selvittää keinoja, joilla Suomen valtionhallinnon Afrikka-asiantuntemusta voidaan lisätä ja osoittaa nykyistä joustavammin Afrikka-yhteistyöhön.
 - Afrikan alueella avautuvat tai Afrikkaa koskevat kansainväliset tehtävät huomioidaan päätettäessä valtionhallinnon tukemista rekrytoinneista ja sekondeerauksista.
 - Yhteistyötä suomalaisten Afrikka-toimijoiden kanssa jatketaan ja kannustetaan myös luomaan uusia kumppanuuksia strategian toimeenpanossa.

Ulkoministeriö
Utrikesministeriet

Ministry for Foreign
Affairs of Finland